

Sídlo:
Divadlo P. O. Hviezdoslava
Laurinská č. 20
811 01 Bratislava

Korešpondenčná adresa:
Divadlo P. O. Hviezdoslava
Gorkého 478/17
811 01 Bratislava

dpoh@dpoh.sk

www.dpoh.sk

Pressburger Fight Club

Bratislava, 27. marec 2023 - Inscenácia **Pressburger Fight Club** je inšpirovaná životom Imricha Lichtenfelda, významného Bratislavčana, športovca a tvorca medzinárodne uznávaného bojového umenia sebaobrany Krav maga. Odohráva sa v priebehu posledných dvoch rokov jeho života v Prešporku v čase nastupujúceho fašizmu, kedy sa život zmenil na boj a ulice mesta na krvavý ring. Divadlo Pavla Országha Hviezdoslava ju v premiére uviedlo **25. marca**.

V hlavnej úlohe Imricha Lichtenfelda divácividia Richarda Autnera, v úlohe jeho otca Samuela Miroslava Nogu a v úlohe Imrichovho najbližšieho priateľa Dávida Ladislava Bédiho. V ďalších úlohách sa predstavia Annamária Janeková, Peter Kadlečík, Milan Chalmovský, Kamil Mikulčík či Juraj Hrčka. Autorom hry je Agda Bavi Pain, režisérom inscenácie Gejza Dezorz a dramaturgmi Ján Šimko a Valeria Schulczová.

„Pressburger Fight Club je prvou inscenáciou z línie hier písaných priamo pre DPOH o významných Bratislavčanoch, či Prešporákoch. Ako mestská scéna chceme prinášať príbehy o ich osudoch a cez ne aj príbehy o osude tohto mesta, krajiny. Imi Lichtenfeld bol židovský chlapec a bol v tomto meste rovnako doma ako chlapci maďarskí, nemeckí, slovenskí, či českí. Ale nástup fašizmu, nacizmu, ľudáctva, rasizmu, vojny a zbabelosti všetko zmenil. V ťažkých časoch sa hrdinovia z majority hľadajú ťažko. Zato doba vymknutá z kĺbov dáva šancu na zrod hrdinov z obetí, z komunit, od ktorých to nečakáme. Slovenský ľudácky režim dal vyniknúť tomu najhoršiemu. Pocity krivdy a frustrácie zrodili pomstychtivé kreatúry, ktorých zločiny svojim odvráteným zrakom prikryla mlčiaca väčšina „slušných“ ľudí. Aj dnes sa mnoho ľudí chce pomstiť za svoje neradostné životy. Aj dnes hľadajú nepriateľa. Aj dnes túžia po tom, aby na ich čele stál vodca. História sa vraj zvykne opakovať. Bolo by pre nás všetkých mimoriadne nemilé, ak by sa zopakovala tak rýchlo,“ **hovorí Valeria Schulczová, riaditeľka Divadla Pavla Országha Hviezdoslava.**

„Človek nepotrebuje žiť v mieri s priateľmi, ale s nepriateľmi,“ **Imrich Lichtenfeld.**

Imrich „Imi“ Lichtenfeld

Narodil sa 26. mája 1910 v Budapešti, detstvo a mladosť prežil v Bratislave. Od detstva ho otec Samuel viedol k športu, vynikal preto vo viacerých disciplínach. Bol členom Prvého prešporského atletického klubu a židovského športového klubu Makabea. Po víťazstvách v zápasení, boxe a gymnastike sa naplno venoval zápaseniu. V období, keď sa začala stupňovať agresia voči židovskému obyvateľstvu, sa začali spolu s priateľom Davidom „Dufim“ Unreichom aktívne brániť a založili tzv. židovskú sebaobranu. V roku 1940 opustil svoj domov a podarilo sa mu nalodiť na riečny parník Pentcho. Po dlhej ceste sa dostal do egyptskej Alexandrie. V máji 1941 nastúpil ako dobrovoľník do Československej légie pod vedením britských síl v Severnej Afrike a na Blízkom východe. Po príchode do Palestíny sa zapojil do štruktúr ozbrojeného židovského odboja, ktorý sa neskôr stal základom Izraelských obranných síl. Pôsobil ako hlavný inštruktor pre zvyšovanie fyzickej kondície a bojovej prípravy jednotiek. Vďaka skúsenostiam z pouličného boja z mladosti vyvinul počas svojho života v Izraeli celosvetovo rešpektovaný obranný systém Krav maga, ktorý dnes používajú ozbrojenú zložky mnohých krajín sveta. Je tiež určený civilistom

Sídlo:
Divadlo P. O. Hviezdoslava
Laurinská č. 20
811 01 Bratislava

Korešpondenčná adresa:
Divadlo P. O. Hviezdoslava
Gorkého 478/17
811 01 Bratislava

dpo@dpoh.sk

www.dpoh.sk

a zostavený tak, aby sa dal použiť v akejkoľvek situácii a zaručil rýchlu a účinnú sebaobranu a elimináciu útočníka, zároveň je jeho technika zostavená tak, aby bola jednoduchá a dala sa naučiť v krátkom čase. Lichtenfeld vďaka svojmu bojovému umeniu sa stal známym na celom svete. V odkaze svojho učiteľa dnes pokračujú mnohí jeho študenti. Ako päťdesiatročný sa v Izraeli oženil s Ilanou, ktorá tiež pochádzala zo Slovenska. Žil s ňou štyridsať rokov až do svojej smrti v roku 1998.

„Mier nie je samozrejmosťou, a už vôbec nie v tzv. mierových časoch, aké práve zažívame, a ako taký nemôže a nesmie byť prehrou či priznaním podriadenosti, ale naopak bezpodmienečným víťazstvom a to na oboch stranách. Bohužiaľ, pravý opak zažívame opäť na vlastnej koži aj dnes. Hra Pressburger Fight Club je poctou všetkým neznámym hrdinom, tým na prvý pohľad bezvýznamným a malým postavám, ktoré napriek víru veľkých a naoko neovplyvniteľných dejín dokázali a stále dokazujú naozaj nemalé veci. A tiež pripomenutím toho, že za slobodu sa musí človek pobiť a vlastne ani niet žiadneho mieru bez boja, najmä ak mier sľubujú tí, čo si ho vynucujú zbraňami a krviprelieváním,“ **hovorí autor inscenácie Agda Bavi Pain.**

<https://www.youtube.com/watch?v=X0mJ7JdlyZI>

Inscenácia Pressburger Fight Club

24. apríla 1936 sa v známych bratislavských kinách Metropol a Tatra koná premiéra filmu Golem. Režisér legendu o Golemovi, umelom človeku, ktorého stvoril pražský rabín, aktualizoval a vytvoril podobenstvo o prenasledovaní Židov a o potrestaní ich utláčateľov. Počas premiéry sa dvíha vlna odporu, ktorá prerastá do demonštrácií a protižidovských výtržností.

Na prelome rokov 1938 a 1939 ovláda mesto Pressburg nepokoj. Dňa 6.10.1938 vyhlasuje Hlinkova slovenská ľudová strana /HSĽS/ protiústavným spôsobom autonómiu Slovenska a v novovzniknutom štáte preberá moc. Mesto na brehu Dunaja, plné kaviarní, tančiarňí a športových klubov, v ktorom dovtedy vedľa seba žili ľudia mnohých kultúr a náboženstiev, sa v novej politickej situácii začína meniť. Začínajú sa policajné prenasledovania opozičných politikov, zakazujú sa občianske spolky, Slováci vo veku od šesť do šesťdesiat rokov majú povinne nariadený vstup do Hlinkovej gardy.

V tom čase má Imrich „Imi“ Lichtenfeld necelých tridsať rokov a za sebou športové úspechy. Je šampiónom v zápasení, boxe, gymnastike a plávaní. So svojim kamarátom Dávidom „Dufi“ Unreichom, zo židovského klubu Makabea pravidelne vyhrávajú v boxerských a zápasníckych turnajoch a užívajú si popularitu. Obľúbení ženami trávajú čas v tanečných sálach.

Atmosféra v multikultúrnom Prešporku začína hustnúť, príslušníci novovzniknutých Hlinkových gárd, hnaní nenávisťou kampaňou režimu a médií, začínajú ponižovať alebo rovno prepadávať Židov na uliciach, beztretno ničiť ich obchody a majetok. Imi a Dufi sa rozhodnú aktívne brániť svoju komunitu a snívajú o tom, že vytvoria židovskú domobranu, učia židovských občanov sebaobranu. V pouličnom strete zbijú niekoľko nacionalistických výtržníkov.

Akcia neostáva bez odozvy. Imiho otec Samuel, bývalý akrobat, zápasník v jiu-jitsu, bývalý policajný inšpektor a rešpektovaný prešporský detektív, mu aj napriek svojim vzťahom s políciou nedokáže pomôcť. Silnejú hlasy o exemplárnom potrestaní židovských bitkárov.

Židia sú zraniteľnou skupinou a mnoho z nich dostáva zo zahraničia informácie o chystaných pogromoch a mnohí sa rozhodujú opustiť Prešporok. Príslušníci židovského hnutia Betar pripravujú riečny parník, na

Sídlo:
Divadlo P. O. Hviezdoslava
Laurinská č. 20
811 01 Bratislava

Korešpondenčná adresa:
Divadlo P. O. Hviezdoslava
Gorkého 478/17
811 01 Bratislava

dpoh@dpoh.sk

www.dpoh.sk

ktorom plánujú odvieť z krajiny stovky prešporských Židov. Imi a Dufi stoja pred najdôležitejším zápasom svojho života, zápasom o život samotný.

https://vstupenky.dpoh.sk/event-detail/63dd78c6965fb80b7896c46e/?lang=sk_SK

„Pressburger Fight Club nie je iba inscenácia o zakladateľovi sebaobraného systému Krav maga, hovorí veľa aj o starej Bratislave, o Slovensku. Bez pátosu rozpráva príbeh krajiny a nášho pravoverného ľudáctva, ktoré sa z tejto spoločnosti nepodarilo vykynúť ani osemdesiat rokov po skončení druhej svetovej vojny. Žijeme v krutej dobe. Kľúčujeme v neustálych vojnových konfliktoch. Aj dnes sa medzi nami nájde mnoho ľudí, ktorým porozumenie, tolerancia či akceptácia inakosti otvára vo vrecku neviditeľný nôž nenávisť,“ dodáva režisér inscenácie Gejza Dezorz.

Účinkujú: Richard Autner, Miroslav Noga, Annamária Janeková, Ladislav Bédi, Peter Kadlečík, Milan Chalmovský, Kamil Mikulčík, Juraj Hrčka, Adam Jančina, Tomáš Magát, Krištof Tobiáš, Filip Koiš, Alexander Vais, Tadeáš Bolo, Artur Viliam Šuchta / Arthur Haverda

Autor: Agda Bavi Pain **Spolupráca na texte hry:** Valeria Schulczová, Ján Šimko, Gejza Dezorz **Réžia:** Gejza Dezorz **Dramaturgia:** Ján Šimko, Valeria Schulczová **Hudba:** Henrich Leško **Scéna a kostýmy:** Lucia Šedivá / **Pohybová spolupráca a choreografia:** Andrej Petrovič

Repertoár Divadla P.O. Hviezdoslava: <https://dpoh.sk/repertoar/>

Online predaj vstupeniek na predstavenia: <https://vstupenky.dpoh.sk/>

Pokladnica Divadla P.O. Hviezdoslava: Laurinská 20, Bratislava
Pondelok až piatok od 14.00 do 18.00 a hodinu pred predstavením.

www.dpoh.sk